

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ КІБЕРПОЛІЦІЇ

*Кузніченко О.В., доцент кафедри цивільно-правових дисциплін ОДУВС, к.ю.н., доцент
Каліушко І.О., курсант ОДУВС*

В рамках реформування підрозділів Міністерства внутрішніх справ в Україні був створений Департамент кіберполіції в жовтні 2015 року. До кіберполіції планували набрати біля 400 працівників, серед яких - 187 інспекторів та 39 спеціальних агентів інформаційних технологій. Заробітна плата кіберполіцейських повинна бути від 6 до 30 тис. грн.

В свою чергу, Міністр внутрішніх справ Арсен Аваков наголошував у пресі неодноразово на тому, що основною задачею нової поліції буде протидія кіберзлочинності, а саме, скімінгу, фітінгу, піратству та онлайн-шахрайству. Це захист громадян не лише в віртуальному просторі, а і можливість отримання правової консультації онлайн. Відтепер, коли ми користуємося Інтернетом та його можливостями, ми зможемо отримувати поліцейську допомогу в реальному часі.

Так, наприклад, у лютому 2016 року кіберполіцейські в Одеській області затримали групу скімеристів, з числа громадян Болгарії та України, які встановлювали на банкоматах м. Одеси несанкціоновані зчитувальні пристрої для зняття інформації з банківських платіжних карток.

Основною метою створення такого органу є реорганізація та розвиток підрозділів внутрішніх справ України, що в майбутньому забезпечить підготовку та реагування висококваліфікованих фахівців в експертних, оперативних та слідчих підрозділах поліції, які будуть задіяні у протидії та боротьбі з кіберзлочинністю. Вони будуть здатні використовувати на високому професійному та кваліфікаційному рівнях новітні технології в своїй діяльності.

Саме створення новітнього органу, який буде призначений для правозахисної функції та за своїми відповідними технічними і професійними можливостями матиме змогу миттєво та своєчасно реагувати на кіберзагрози, дасть можливість спокійно користуватися інтернет-порталом. А також, до його основних завдань буде входити проведення міжнародної співпраці з передовими державами світу по знешкодженню міжнародних злочинних угруповань у даній, як ми вже зазначали, сфері.

Основними напрямками роботи «новоспеченого» органу є:

- реалізація державної політики у сфері протидії кіберзлочинам;
- протидія кіберзагрозам в інтерактивному світі;
- інформування населення про появу новітніх кіберзлочинів;
- відповідь на запити закордонних партнерів, що надходять каналами контактних пунктів, та надання їм відповідних пропозицій;
- проведення тренінгів для підвищення кваліфікації працівників поліції щодо застосування комп'ютерних технологій у протидії злочинності;
- прийняття безпосередньої участі у міжнародних операціях та співпраця в режимі реального часу;
- забезпечення діяльності мережі контактних пунктів між всіма країнами світу;
- створення програмних засобів для накопичення, систематизації та аналізу інформації про кіберінциденти, кіберзагрози та кіберзлочини.

Наприклад, Департаментом кіберполіції Національної поліції України в результаті проведеного комплексу слідчих (розшукових) дій на території м. Києва затримано громадянина Німеччини "Ш" який підозрюється у вчиненні злочинів, а саме втручань в роботу електронно-обчислювальних машин, зокрема великої кількості потужних розподілених кібератак на відмову в обслуговуванні об'єктів інформаційної інфраструктури німецьких компаній та вимаганні грошових коштів на загальну суму понад 1,5 млн. євро за припинення таких атак. Даний громадянин тривалий час знаходиться в міжнародному розшуку, згідно з обліками Генерального секретаріату Інтерполу. Так, кіберполіцейськими Івано-Франківській області у лютому 2016 року викрито мешканця Тернополя, який отримав незаконний доступ в облікові записи GMAIL громадян, що призвело до втрати доступу до них, а також подальшого розповсюдження інфор-

мації з обмеженим доступом від імені користувача на персональних сторінках в соц. мережах та на сайтах знайомств. Також, нещодавно співробітниками Подільського управління кіберполіції Департаменту кіберполіції Національної поліції був затриманий громадянин Д., який за допомогою спеціального обладнання (понад 400 SIM-карт операторів мобільного зв'язку України, чотири GSM-шлюзи для незаконної маршрутизації трафіку, ноутбук), використовуючи технологію IP-телефонії здійснював незаконне втручання в телекомунікаційну мережу одного із операторів мобільного зв'язку України, порушував порядок маршрутизації міжнародного телефонного трафіку, чим завдавав чималих збитків останньому та Державі [1].

Щодо соціального захисту та технічного забезпечення кіберполіцейських, то за цим ми звертаємося до Закону України «Про Національну поліцію» від 2 липня 2015 року та відповідною Постановою Кабінету Міністрів України № 832 від 13 жовтня 2015 року «Про деякі особливості грошового забезпечення поліцейських Департаменту кіберполіції Національної поліції», які чітко визначають межі роботи та пільги працівників кіберполіції.

За Постановою Кабінету Міністрів України № 832 максимальне грошове забезпечення працівників департаменту кіберполіції у складі Національної поліції буде становити не більше 30 тисяч гривень, що становить собою солідну суму та відповідний жорсткий відбір на дану посаду. Так, газета «Оглядач» сповістила, що бажання стати кіберполісменами та запобігати вчиненню злочинів онлайн виявило майже 10 тисяч чоловік, але з розрахунків Уряду, їх чисельність скоротять до 400 чоловік.

Також, Кабінет Міністрів України дозволив здійснювати виплату грошової винагороди поліцейським, які займають посади в департаменті кіберполіції і протидіють кримінальним правопорушенням у сфері використання електронно-обчислювальних машин, систем та комп'ютерних мереж, а також запобігають і протидіють злочинам, пов'язаним з платіжними системами, інтернет-ресурсами, що містять протиправний контент, шляхом безпосереднього виконання технічних функцій в області обчислювальної техніки та програмування.

Але, в той же час Кабінет Міністрів України встановив, що розмір грошового забезпечення працівників кіберполіції, з урахуванням грошової винагороди, все ж таки не повинен перевищувати 30 тисяч гривень на місяць. Також відповідна грошова винагорода не буде враховуватися при обчисленні розміру грошового забезпечення для призначення пенсії і одноразової грошової допомоги при звільненні.

Та це не всі пільги, які отримує працівник елітного підрозділу. На нього будуть розповсюджуватися права на соціальне та матеріально-технічне забезпечення, які закріплені в Законі України «Про Національну поліцію», а саме надання безоплатного медичного забезпечення та можливість бути направленим до іноземного медичного закладу, в разі відсутності належного медичного обладнання та медичних фахівців; надання житлового забезпечення; надання одноразової грошової виплати в разі загибелі чи втрати працездатності поліцейського; надання освіти дітям поліцейського та відповідного пенсійного забезпечення на умовах визначених Законом України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб».

Також можливо зазначити, що Департамент Національної поліції створює максимально комфортні умови для діяльності кіберполіції та забезпечує всім відповідним обладнанням, а саме: службовими приміщеннями, транспортним засобом, передовими технологіями та іншим спорядженням для поліпшеного та ефективного виконання обов'язків, які покладені на них.

Таким чином, можливо зробити висновок, що наша держава сприяє всебічному розвитку такого підрозділу, як кіберполіція, та й поліція загалом, який має на сьогодні важливу необхідність в суспільстві.

Література:

1. Кіберполіція. Новості [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.cybercrime.gov.ua/16-novosti>